

Self-Awareness in Daily Life (SADL)-3: **3 typeringen voor ziektebesef na niet-aangeboren hersenletsel**

Auteurs

Arno Prinsen (Dendriet)

Rudolf Ponds, Sanne Smeets en Ieke Winkens (Maastricht University)

Annemieke Meijerink (InteraktContour)

Versie

januari 2016

Handleiding

De ene cliënt¹ met hersenletsel heeft heel goed door wat er aan de hand is en meldt zich zelf aan voor hulp of begeleiding. De ander snapt er niets van en wordt gestuurd door een familielid. De één is sterk gemotiveerd, de ander komt met tegenzin.

Cliënten die geen besef hebben van hun beperkingen lopen onnodig vertraging op in het leren omgaan met die beperkingen. Of men verzuimt in het geheel om de beperkingen ook daadwerkelijk aan te pakken.

Dit instrument² helpt je bij het onderscheiden van drie typen cliënten. Tot welk type iemand behoort hangt onder meer af van de mate waarin hij of zij besef heeft van de beperkingen. Vaststellen met wie je te maken hebt stelt je als hulpverlener in staat om aan te sluiten bij de belevingswereld van de cliënt en de cliënt op de best passende manier te benaderen.

De drie typen cliënten zijn:

De voorbijganger	De zoeker	De klant
Ervaart zelf niet dat hij een probleem heeft en heeft dus geen hulpvraag; en Anderen ervaren een probleem en hebben de hulpverlening ingeschakeld (uitspraken van de voorbijganger worden door zijn omgeving volkomen anders geïnterpreteerd)	Heeft een vage, slecht afgelijnde hulpvraag; en/of Heeft weinig overzicht over zijn problemen; en/of Heeft weinig vertrouwen dat zijn problemen worden opgelost; en/of Annuleert zijn eigen hulpvraag (cliënt en omgeving signaleren hetzelfde probleem, maar de omgeving heeft een duidelijkere hulpvraag dan de cliënt zelf)	Heeft een probleem; en Kan deze redelijk tot goed vertalen naar een hulpvraag, en Is bereid om samen te werken om tot oplossingen te komen (de beleving van een situatie komt overeen met die van de omgeving)

¹ Waar 'cliënt' staat kan ook 'patiënt' gelezen worden

² Dit instrument is gebaseerd op het boek 'Heb ik een probleem dan? Ziektebesef en interventies bij hersenletsel' door Arno Prinsen

Het besef dat cliënten hebben van hun eigen beperking kan verschillen per levensgebied. Een cliënt kan voorbijganger zijn voor zijn geheugenprobleem maar klant als hij zijn fysieke beperkingen benoemt. Dit instrument helpt je om de mate van ziektebesef per levensgebied in kaart te brengen.

Hieronder vind je voorbeelden van typische uitspraken van de drie typen cliënten per levensgebied. Deze of soortgelijke uitspraken van de cliënt die je gaat beoordelen, kun je gebruiken voor het invullen van de verschillende domeinen op het scoreformulier